

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

ARREST

**nr. 242.153 van 27 juli 2018
in de zaak A. 224.750/IX-9261**

In zake: Sonja VANACKER
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Sigfried Sergeant
kantoor houdend te 8200 Sint-Michiels
't Kloosterhof 15-17
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de STAD BRUGGE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Staelens
kantoor houdend te 8000 Brugge
Stockhouderskasteel
Gerard Davidstraat 46 bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 25 april 2018, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de beroepscommissie voor de Stedelijke Academie voor Schone Kunsten te Brugge van 19 februari 2018 waarbij de definitieve uitsluiting van A.V. wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Auditeur Jurgen Neuts heeft een verslag opgesteld overeenkomstig artikel 93, eerste lid, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’.

Met toepassing van artikel 90, § 1, vierde lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, is de zaak verwezen naar een kamer met drie leden.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 25 juni 2018.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Julie Ongenae, die *loco* advocaat Sigfried Sergeant verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Tijs Lust, die *loco* advocaat Bart Staelens verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. A.V., dochter van verzoekster, is tijdens het schooljaar 2017-2018 leerling van het eerste leerjaar van de eerste graad van het kunstsecundair onderwijs aan de Stedelijke Academie voor Schone Kunsten van de stad Brugge.

3.2. Opeenvolgende voorvallen van “ongepast en storend gedrag” op de school leiden ertoe dat aan A.V. een contract ‘houding’ wordt opgelegd. Van 28 september 2017 tot 11 oktober 2017 is A.V. preventief geschorst. Op 12 en 13 oktober 2017 volgt haar tijdelijke uitsluiting.

3.3. Na weer nieuwe incidenten vraagt de schooldirecteur op 20 december 2017 aan de begeleidende klassenraad advies over een eventuele definitieve uitsluiting van A.V.

De klassenraad adviseert effectief een definitieve uitsluiting.

3.4. Met een brief, gedateerd 21 december 2017, deelt de schooldirecteur aan verzoekster mee dat de tuchtprocedure ten laste van A.V. wordt ingezet “met de intentie tot definitieve uitsluiting”.

3.5. Op 9 januari 2018 neemt verzoekster inzage in het tuchtdossier en heeft zij, in aanwezigheid van A.V. en vertrouwenspersoon C.V., een gesprek met de schooldirecteur.

3.6. Op 10 januari 2018 beslist de schooldirecteur om A.V. “met onmiddellijke ingang definitief [uit te sluiten]”.

3.7. Op 15 januari 2018 stelt verzoekster tegen deze beslissing een beroep in bij de beroepscommissie die is ingesteld door het schoolbestuur.

3.8. Op de hoorzitting van de beroepscommissie van 19 februari 2018 worden verzoekster en haar dochter vertegenwoordigd door vertrouwenspersoon C.V.

Diezelfde dag nog neemt de beroepscommissie de thans bestreden beslissing waarbij de definitieve uitsluiting van A.V. wordt bevestigd.

3.9. Verzoeksters vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van deze beslissing is door de Raad van State verworpen bij arrest nr. 241.097 van 22 maart 2018.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

4. Verzoekster stelt in haar inleidend verzoekschrift te handelen “in eigen naam en in haar hoedanigheid van ouder van de minderjarige [A.V.]”.

Zij vermeldt voorts als element van het “relaas der feiten”:

“De vader van [A.V.] [...] ondersteunt het initiatief van verzoekster maar werd niet bij de procedure betrokken en ontving slechts een aangetekende brief met de uitspraak van de beroepscommissie.”

Zij betoogt nog met betrekking tot de ontvankelijkheid van haar beroep dat zij “de moeder van [A.V. is] en dus gerechtigd om de beslissing tot huidige procedure te nemen”. Zij voegt daaraan toe dat “[z]ij [...] blijk [geeft] van de vereiste hoedanigheid”.

5.1. Voor zover verzoekster haar inleidend verzoekschrift uitdrukkelijk mede steunt op “haar hoedanigheid van ouder van de minderjarige [A.V.]” en zij also beoogt aan te geven dat zij als ouder namens haar minderjarige dochter in rechte treedt, moet, zo nodig ambtshalve, het volgende worden opgeworpen.

5.2. Een niet-ontvoogde minderjarige is in principe onbekwaam om in eigen naam bij de Raad van State een beroep tot nietigverklaring in te stellen tegen een beslissing waarbij hem of haar als leerling van een publiekrechtelijke onderwijsinstelling voor secundair onderwijs een tuchtstraf wordt opgelegd. Om regelmatig een dergelijk beroep in te stellen, dient hij of zij te worden vertegenwoordigd door diegenen die het ouderlijk gezag over zijn of haar persoon uitoefenen.

5.3. In artikel 373 van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW) is met betrekking tot de uitoefening van het ouderlijk gezag bepaald:

“Wanneer de ouders samenleven, oefenen zij het gezag over de persoon van het kind gezamenlijk uit.

Ten opzichte van derden die te goeder trouw zijn, wordt elke ouder geacht te handelen met de andere ouder wanneer hij, alleen, een handeling stelt die met gezag verband houdt behoudens de bij de wet bepaalde uitzonderingen.

Bij gebreke van instemming kan één van beide ouders de zaak bij de familierechtbank aanhangig maken.

De rechtbank kan één van de ouders toestemming verlenen alleen op te treden voor één of meer bepaalde handelingen.”

Wanneer de ouders niet samenleven, blijven zij volgens artikel 374, § 1, eerste lid, BW het ouderlijk gezag gezamenlijk uitoefenen en geldt het in artikel 373, tweede lid, bepaalde vermoeden. De bevoegde rechtbank kan in welbepaalde gevallen de uitoefening van het ouderlijk gezag uitsluitend opdragen aan één van beide ouders.

5.4. In artikel 376 BW is met betrekking tot de vertegenwoordiging van de niet-ontvoogde minderjarige het volgende bepaald:

“Wanneer de ouders het gezag over de persoon van het kind gezamenlijk uitoefenen, beheren zij ook gezamenlijk zijn goederen en treden zij gezamenlijk als zijn vertegenwoordiger op.

Ten opzichte van derden die te goeder trouw zijn, wordt elke ouder geacht te handelen met instemming van de andere ouder wanneer hij, alleen, een daad van beheer van de goederen van het kind stelt, behoudens de bij de wet bepaalde uitzonderingen.

Oefenen de ouders het gezag over de persoon van het kind niet gezamenlijk uit, dan heeft alleen de ouder die dat gezag uitoefent, het recht om de goederen van het kind te beheren en het kind te vertegenwoordigen, behoudens de bij de wet bepaalde uitzonderingen.

De andere ouder behoudt het recht om toezicht te houden op het beheer. Met dat doel kan hij bij degene die het gezag uitoefent of bij derden alle nuttige informatie inwinnen en zich in het belang van het kind tot de familierechtbank wenden.”

Krachtens deze bepalingen dienen beide ouders, wanneer zij het gezag over de persoon van het kind gezamenlijk uitoefenen, ook gezamenlijk als zijn vertegenwoordigers op te treden.

5.5. Het instellen van een annulatieberoep bij de Raad van State – anders dan een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid – is

geen daad van beheer, maar een daad van beschikking. De Raad van State, aan wie het objectief vernietigingscontentieux is toevertrouwd, kan bovendien niet worden beschouwd als een ‘derde’ zoals bedoeld in de artikelen 373 en 376 BW. De Raad van State dient immers alleszins, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het annulatieberoep te onderzoeken. Het vermoeden van instemming, ingesteld bij de voormelde bepalingen, gaat dus niet op wanneer één ouder een annulatieberoep instelt, terwijl het ouderlijk gezag door beide ouders samen wordt uitgeoefend.

Het annulatieberoep, ingesteld door slechts één ouder wanneer beide ouders het ouderlijk gezag uitoefenen, is dan ook onontvankelijk.

5.6. In de voorliggende zaak blijkt uit niets dat verzoekster en de vader van haar minderjarige dochter niet gezamenlijk het ouderlijk gezag ten aanzien van A.V. zouden uitoefenen. Deze gezamenlijke uitoefening van het ouderlijk gezag wordt door verzoekster ter terechtzitting overigens bevestigd.

Bijgevolg vermag verzoekster niet alléén het voorliggende beroep tot nietigverklaring namens haar minderjarige dochter bij de Raad van State in te stellen.

6.1. De ouders van een niet-ontvoogde minderjarige kunnen in een onderwijsgeschil zoals datgene wat voorligt, bij de Raad van State niet enkel als wettelijke vertegenwoordigers van dit kind de nietigverklaring van de betwiste tuchtmaatregel vorderen. Zij beschikken als titularissen van het ouderlijk gezag tevens over een persoonlijk vorderingsrecht. De *ratio legis* daarvan is te vinden in het gegeven dat de ouders als titularis van het ouderlijk gezag over hun kind tevens de bevoegdheid en de plicht hebben om keuzes te maken over het onderwijs en de opvoeding van dit kind. Maar óók in dat geval dienen de ouders gezamenlijk op te treden, aangezien dit vorderingsrecht een corollarium is van de rechten en plichten van het ouderlijk gezag.

6.2. Zoals hiervóór reeds werd vastgesteld, heeft verzoekster het voorliggende beroep tot nietigverklaring alléén ingesteld, terwijl niet blijkt dat zij alléén het ouderlijk gezag ten aanzien van de persoon van haar minderjarige dochter toegewezen heeft gekregen.

7. Uit wat voorafgaat volgt dat verzoekster het voorliggende beroep tot nietigverklaring hoe dan ook niet op een ontvankelijke wijze bij de Raad van State heeft ingesteld, ongeacht of zij nu optreedt als wettelijke vertegenwoordiger van haar minderjarige dochter dan wel of zij in eigen naam het beroep heeft ingesteld.

8. Het auditoraatsverslag gaat terecht ervan uit dat deze onontvankelijkheid van het beroep tot nietigverklaring kan worden vastgesteld met korte debatten, zoals bedoeld in artikel 93 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zevenentwintig juli 2018, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Geert Van Haegendoren